

12.05.2022
KSL/174/03.01.00/2020

kirjaamo@aanekoski.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 5.4.2022

LAUSUNTO ÄÄNEKOSKEN LIIMATTALAN TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEISKAVAEHDOTUS II:STA

Äänekosken kaupunki pyytää Keski-Suomen liiton lausuntoa Liimattalan tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaehdotus II:sta. Suunnittelualue sijaitsee Liimattalan kylän länsipuolella noin 10 kilometriä Äänekosken keskustasta pohjoiseen. Suunnittelualue rajautuu luoteisimmasta osastaan Saarijärven ja Äänekosken väliseen kuntarajaan. Alueen koillispuolella noin 5 kilometrin etäisyydellä sijaitsee Konginkankaan kirkonkylä. Etäisyyttä Saarijärven keskustaan kertyy noin 20 kilometriä.

Kaavaehdotuksen I nähtävillä olon jälkeen saadun palautteen perusteella ehdotuksesta poistettiin kaksi itäisintä tuulivoimalaa. Poistoilla saatiin lisää etäisyyttä pohjavesialueeseen ja vedenottamoon, Liimattalan maakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen sekä asutukseen suunnittelualueen koillis- ja itäpuolella. Lisäksi tuulivoimaloiden alueiden kokoa pienennettiin. Samalla päivitettiin tehdyt selvitykset ja vaikutusten arvioinnit vastaamaan uutta hankekokoa (7 tuulivoimalaa). Myös havainnekuvat ja videot, melu- ja välkeselvitykset päivitettiin.

Kaavaehdotus II tavoitteena on mahdollistaa enintään seitsemän tuulivoimalan rakentaminen. Tuulivoimalat, joiden kokonaiskorkeus on enintään 270 metriä, on tarkoitus liittää maakaapelein alueen länsipuolella kulkevan 110 kV -voimalinjan varrelle rakennettavalle uudelle sähköasemalle. Tuulipuiston kokonaisteho on alle 45 MW. Yksityisten maanomistuksessa olevan suunnittelualueen laajuus on noin 10,7 km², ja alue on pääasiassa metsätalousvaltainen. Hankkeesta vastaava tuulivoimayhtiö on Energiequelle Oy

Lainvoimaisessa Keski-Suomen maakuntakaavassa suunnittelualue sijoittuu biotalouteen tukeutuvalla alueella sekä matkailun ja virkistyksen vetovoima-alueelle. Biotalousalueen tukeutuvan alueen suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa varmistetaan maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset sekä turvataan hyvien ja yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden säilyminen maaseutuelinkeinojen käytössä. Matkailun ja virkistyksen vetovoima-alueen suunnittelumääräyksen mukaan alueidenkäytön suunnittelussa turvataan toimivat reitistöt ja virkistysalueet ja niiden maisema- ja ympäristöarvot sekä matkailullinen hyödyntäminen.

Lisäksi suunnittelualueen länsilaidalla on maakuntakaavassa osoitettu voimalinja ja ohjeellinen moottorikelkkailureitti. Alueen pohjoisreunalle ulottuu maakuntakaavassa osoitettu Pyhänkankaan maakunnallisesti tärkeä pohjavesialue (nro 20, luokka 2E, Saarijärvi, Äänekoski). Kaavamääräyksen mukaan pohjavesialueelle ei tule sijoittaa pohjaveden pilaantumis- ja muuttamisriskejä aiheuttavia laitoksia ja toimintoja, eikä maa-ainesten ottoa.

Voimassa olevassa maakuntakaavassa on osoitettu kaksi tuulivoimatuotantoon soveltuvaa aluetta (tv): Multian Vehkoo ja Pihtiputaan Ilosjoki. Maakunnallisesti merkittävän tuulivoimapuiston kokorajana maakuntakaavassa on 10 tai enemmän tuulivoimalaa. Liimattalan alueella voimaloiden määrä jää tämän rajan alapuolelle.

Maakunnalliset merkittävät tuulivoima-alueet selvitettiin kymmenisen vuotta sitten 3. vaihemaakuntakaavaa varten. Koska kartoitusta voidaan nykyisin pitää vanhentuneena mm. voimaloiden kasvaneen korkeuden takia, liitto on käynnistänyt maakuntakaavan päivittämisen, maakuntakaava 2040. Päivityksen yhtenä tavoitteena on osoittaa maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävän tuulivoiman tuotantoon parhaiten soveltuvat alueet.

Maakuntakaavan kannalta Liimattalan tuulivoimahankkeen merkittävimmät vaikutukset voivat kohdistua alueen lähellä tai osittain sisällä sijaitseviin Natura- ja luonnonsuojelualueisiin (SL) sekä Liimattalan maakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen. Natura- ja luonnonsuojelualueiden luontoarvot perustuvat kuitenkin pääosin kasvisto- ja kasvillisuusarvoihin, jotka pystytään osayleiskaavan vaikutusten arvioinnin mukaan ottamaan huomioon alueen rakentamisessa ja käytössä.

Osayleiskaavan maisemavaikutusten arviointimenetelminä on käytetty maisema-analyysiä, valokuvasovitteina tehtyjä havainnekuvia, videomallinnusta ja näkemäalueanalyysiä. Näiden avulla on muodostettu käsitys maiseman ominaispiirteistä, arvoista, maiseman muutosherkkyydestä ja näihin kohdistuvista vaikutuksista. Maisemavaikutusten suuruuden arvioinnissa on hyödynnetty näkemäalueanalyysiä, jonka avulla on arvioitu tuulivoimaloista aiheutuvien vaikutusten laajuutta ja niiden kohdistumista.

Kahden itäisimmän tuulivoimalan poistamisen jälkeen Liimattalan maakunnallisesti arvokas maisema-alue sijoittuu lähes kokonaan yli 3 km:n etäisyydelle suunnitelluista tuulivoimaloista. Tuulivoimaloiden poistamisella ei arvioida kuitenkaan olevan suurta merkitystä maisemavaikutusten merkittävyyteen Liimattalan maisema-alueella. Arvioinnin mukaan maakunnallisesti arvokkaan Liimattalan maisema-alueen sekä sitä reunustavan Pyyrinlahden vesistömaiseman herkkyyks tuulivoimaloiden aiheuttamille maisemavaikutuksille on enintään kohtalainen. Arvioinnin mukaan tuulivoimaloiden maisemavaikutukset voivat olla merkittävyydeltään enintään kohtalaisia kielteisiä Liimattalan maisema-alueella.

Liimattalan maisema-aluetta luonnehtivat keskisuomalaisittain harvinaisen avarat peltoaukeat ja tasainen viljelymaisema. Maakuntakaavapäivitystä varten toteutetun maisematyyppien herkkyystarkastelun perusteella Liimattalan maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema on muutosherkkyydeltään pääosin kohtalaista ja joiltain osin suuren herkkyyden aluetta. Keski-Suomen liitolla ei ole huomauttamista Liimattalan tuulivoimapuiston osayleiskaavan maisemavaikutusten arvioinnin johtopäätöksistä.

Maakuntakaavapäivityksen luonnos oli nähtävillä 5.5.2022 sakka.

Maakuntakaavaluonnoksessa Liimattala on osoitettu tuulivoimatuotantoon soveltuvaksi alueeksi (tv). Liitto ottaa luonnosvaiheessa tulleet lausunnot ja palautteen huomioon maakuntakaavan jatkovalmistelussa. Ennen maakuntakaavan ehdotusvaihetta käydään työneuvotteluja ja tehdään lisäselvityksiä. Selvityksiin kuuluu mm. tuulivoiman maisemavaikutusten toinen vaihe, jossa arvioidaan ja havainnollistetaan merkittävät maisemavaikutukset. Maakuntakaavan 2040 maisemavaikutusten arvioinnin perusteena oleva voimalakokonaiskorkeus on 350 m.

Lausunnon on valmistellut Reima Väливаara, reima.valivaara@keskisuomi.fi, 0405950918.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

